

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н. Каразіна

Кафедра міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

з дисципліни

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Галузь знань	024 «Сфера обслуговування»
Спеціальність	241 «Готельно-ресторанна справа»
Освітня програма	«Готельно-ресторанна справа»
Вид дисципліни	обов'язкова
Факультет	<u>міжнародних економічних відносин та туристичного бізнесу</u>

Укладач: д.е.н., к.т.н., доц., професор кафедри міжнародної електронної комерції та готельно-ресторанної справи Бабенко Віталіна Олексіївна

1. ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

(конспект лекцій)

Розділ I. Вступ до економічної теорії

Тема 1. Розвиток економічних знань. Економічна теорія: предмет, методи, функції

Зміст: етимологія слова «економіка»; зародження перших економічних у стародавньому суспільстві (Стародавня Азія, Стародавня Греція, Римська імперія); економічна думка середньовічних схоластів; оформлення історичних шкіл економічної науки (меркантилізм, класична економічна школа, кейнсіанство, неокласичний напрямок, некейнсіанство, інституціоналізм); предмет економічної теорії; сутність економічних категорій і законів; функції економічної науки; методи економічного аналізу (аналіз, синтез, порівняння, абстракція, сходження від абстрактного до конкретного, індукція, дедукція...)

Тема 2. Суспільне виробництво

Зміст: сутність суспільного виробництва; необмеженість потреб і обмеженість ресурсів; фактори виробництва (труд, земля, капітал, підприємницькі здібності); розрізнення предметів праці і засобів праці; крива виробничих можливостей; побудова її графічного зображення; альтернативна вартість господарських рішень; виробнича функція; економічне відтворення – просте і розширене; екстенсивне і інтенсивне економічне зростання; економічна ефективність.

Тема 3. Власність та її економічна роль

Зміст: сутність відносин власності; об'єкти і суб'єкти власності; теорія прав власності (право розпорядження, користування, розпорядження, привласнення); відповідальність породжена власністю; приватна власність (особиста приватна власність, індивідуальна приватна власність, групова приватна власність, колективна приватна власність, корпоративна приватна власність); суспільна власність (державна власність, безпосередньо суспільна власність); сутність приватизації; приклади приватизації у світі; характер процесу приватизації в Україні

Тема 4. Ступені економічного розвитку суспільства. Сучасні економічні системи

Зміст: протиріччя між продуктивними силами суспільства і економічними відносинами як джерело економічного розвитку; періодизація етапів економічного розвитку суспільства по критерію «індустріалізації»; стадійний, формаційний та цивілізаційний підходи; що таке економічна

система; традиційна економічна система; командно-адміністративна система; ринкова система; змішана економічна система; сутність ринку і його функції; інфраструктура; ринкова інфраструктура

Тема 5. Товарне виробництво. Теорії вартостей і грошей

Зміст: поняття продукт праці та товар; умови перетворення натурального господарства на товарне; просте та капіталістичне товарне господарство; трудова теорія вартості товару; теорія граничної корисності (цінності); історичний процес виникнення та трансформації грошей.

Тема 6. Попит і пропозиція в ринковій економіці

Зміст: Попит; пропозиція; ціна продавця; ціна покупця; закон попиту; крива попиту; нецінові фактори попиту; зрушення кривої попиту під впливом нецінових факторів; крива пропозиції; нецінові фактори пропозиції; зрушення кривої пропозиції під впливом нецінових факторів; сутність і графічне зображення ринкової рівноваги; дефіцит і надлишок товару; еластичність; еластичні та нееластичні попит та пропозиція.

Розділ II. Мікроекономіка

Тема 7. Підприємництво. Фірма

Зміст: поняття підприємець, підприємництво, підприємство, фірма; неінституційна теорія фірми; ризики в підприємницькій діяльності та шлях їх зниження; місце менеджменту та маркетингу в підприємстві; процедура банкрутства підприємств; класифікація підприємств за формами власності, розмірами, організаційною формою; види об'єднань підприємств.

Тема 8. Витрати виробництва та прибуток

Зміст: сутність витрат виробництва; альтернативні витрати; бухгалтерські витрати; явні витрати; неявні витрати; бухгалтерський та економічний прибуток; короткостроковий період у фірмі; довгостроковий період у фірмі; перемінні витрати; постійні витрати; графічне зображення постійних витрат, середніх постійних витрат, перемінних витрат та середніх перемінних витрат; загальні витрати; граничні витрати і їх графік; правило максимізації прибутку

Тема 9. Ринкова економіка в умовах досконалої та недосконалої конкуренції

Зміст: плюси і мінуси досконалої і недосконалої конкуренції; аналіз можливих перешкод для вільної конкуренції; чиста монополія (її графічне зображення); монополістична конкуренція (особливості, приклади і графічне зображення); олігополія (моделі поведінки фірм при олігополії); сутність і методи антимонопольної боротьби

Тема 10. Ринок ресурсів і факторні доходи

Зміст: похідний попит на ресурси; праця; капітал; земля; підприємницькі здібності як основні фактори виробництва та плата за них як факторні доходи; сутність заробітної плати, види заробітної плати, ціна рівноваги на ринку заробітної плати; капітал як динамічна категорія: основний капітал, амортизація; оборотний капітал; постійний, перемінний капітал; відсоток на капітал; рента (абсолютна, диференційна, монопольна); прибуток за марксистською теорією та за теорією факторів виробництва.

Розділ III. Макроекономіка

Тема 11. Національна економіка: цілі та результати

Зміст: національна економіка; резиденти, нерезиденти; сектори національної економіки; ВВП (сутність та методи його розрахунку); номінальний та реальний ВВП; інші показники національної економіки (ЧВП, НД).

Тема 12. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Макроекономічна рівновага

Зміст: сукупний попит: ефект відсоткової ставки, ефект багатства, ефект імпортичних закупівель; сукупна пропозиція: кейнсіанський, проміжний, класичний відрізки кривої сукупної пропозиції; макроекономічна рівновага в моделі «Кейнсіанський хрест»; мультиплікатор економічних розходів.

Тема 13. Макроекономічна нестабільність та її форми

Зміст: економічний цикл; фази циклу (пік, спад, криза, поживлення); сутність безробіття; фрикційне безробіття; структурне безробіття; циклічне безробіття; природний рівень безробіття; інфляція; причини інфляції; індекс цін; крива Філіпса; стагфляція.

Тема 14. Грошово-кредитна система

Зміст: поняття грошей, грошової маси, агрегатів грошової маси, грошової бази; попит та пропозиція грошей; встановлення відсотка; монетарна політика: політика дорогих та дешевих грошей; поняття цінних паперів, ринку цінних паперів.

Тема 15. Фіскальна політика держави та рівень добробуту населення

Зміст: сутність фіскальної політики та її види; податки та види податків; крива Лаффера; дискреційна та недискреційна фіскальна політика; показники рівня добробуту населення; споживчий кошик; споживчий мінімум; мінімальна заробітна плата; коефіцієнт бідності; крива Лоренца.

Тема 16. Світове господарство. Міжнародні економічні відносини

Зміст: світове господарство; міжнародний поділ праці; спеціалізація; міжнародне виробниче кооперування; транснаціональні корпорації; міжнародні економічні організації; підприємницькі міжнародні організації; відкрита економіка, експортна квота; імпортна квота; платіжний баланс; валютні курси; міграція робочої сили; прямі іноземні інвестиції; глобалізація; інтеграція; регіоналізація.

2.ІНСТРУКТИВНО-МЕТОДИЧНІ МАТЕРІАЛИ ДО СЕМІНАРСЬКИХ ЗАНЯТЬ

Тема 1. Економічна теорія: зміст та методи економічного аналізу

Теми рефератів

1. Розвиток економічної думки в Україні.
2. Система економічних відносин та її структура.
3. Економічні закони та особливості їх функціонування.
4. Єдність економічної теорії та практики.

Тема 2. Суспільне виробництво

Теми рефератів

- 1.Закономірності функціонування суспільного виробництва в умовах обмеженості ресурсів.
- 2.Місце та значення нематеріального виробництва в житті суспільства.
3. Економічне зростання та його нова якість на сучасному етапі розвитку суспільства.

Тема 3. Власність та її економічна роль

Теми рефератів:

1. Теорія функціональної соціалізації та варіанти її реалізації у різних державах.
2. Економічна теорія прав власності.
3. Постприватизаційні проблеми розвитку відносин власності в Україні.
4. Необхідність захисту інтелектуальної власності.

Тема 4. Ступені економічного розвитку суспільства. Сучасні економічні системи

Теми рефератів:

1. Порівняльна характеристика формаційної та цивілізаційної теорій економічного розвитку.
2. Проблеми поєднання ринкового і державного регулювання економіки.
3. Закономірності, тенденції та проблеми формування постіндустріальної економіки у розвинутих країнах.

4. Сучасні моделі змішаної економіки.
5. Особливості сучасного етапу побудови ринкової економіки в Україні.

Тема 5. Товарне виробництво. Теорії вартостей і грошей

Теми рефератів:

1. Товарне виробництво як матеріальна основа ринкової економіки.
2. Концепція поняття товару та вартості у представників різних економічних шкіл.
3. Закон вартості і його роль у виникненні ринкової економіки.
4. Кількісна теорія грошей та її сучасні варіанти.
5. Грошова система України: формування і розвиток.

Тема 6. Попит і пропозиція в ринковій економіці

Теми рефератів:

1. Становлення ринкової рівноваги та причини її порушення.
2. Практичне значення концепції цінової еластичності попиту.
3. Встановлення державою максимальних на мінімальних цін на ринках товарів та послуг: цілі та наслідки.
4. Пояснення поведінки та рівноваги споживача на аналізі бюджетних прямих та кривих байдужості

Тема 7. Підприємництво. Фірма

Теми рефератів:

1. Підприємництво та його становлення в Україні.
2. Малий та середній бізнес в ринковій економіці.
3. Формування венчурного бізнесу в Україні.
4. Сучасний менеджмент і його розвиток в Україні.
5. Роль маркетингу в ринковій економіці.

Тема 8. Витрати виробництва та прибуток

Теми рефератів:

1. Взаємозв'язок валового прибутку, витрат виробництва та прибутку фірм.
2. Цінова політика на ринку досконалої конкуренції.
3. Взаємозв'язок граничних та середніх витрат.
4. Стратегія фірм на максимізацію прибутку у короткострокових та довгострокових періодах.

Тема 9. Ринкова економіка в умовах досконалої та недосконалої конкуренції

Теми рефератів

1. Зміна співвідношення і ролі окремих виробничих ресурсів в умовах НТП.
2. Розподіл доходів у ринковій економіці відповідно до теорії додаткової вартості. Історична обмеженість положень «Капіталу» К. Маркса про розподіл доходів.

3. Теорія граничної продуктивності ресурсів Дж. Кларка.
4. Визначення поточної цінності ресурсів (дисконтування) та його значення для оптимізації індивідуальних доходів суб'єктів ринку.

Тема 10. Ринок ресурсів і факторні доходи

Теми рефератів

1. Монополізм в Україні та шляхи його подолання в процесі реформування економіки.
2. Форми і методи захисту економічної конкуренції.
3. Досконала і недосконала конкуренція.
4. Питання обмеження монополізму і конкурентної політики в Господарському Кодексу України.

Тема 11. Національна економіка: цілі та результати

Теми рефератів:

1. Валовий внутрішній продукт і добробут населення.
2. Вплив цін на валовий національний продукт.
3. Стратегія економічного розвитку України в перехідний період.
5. Економічна революція Дж.М. Кейнса.

Тема 12. Сукупний попит та сукупна пропозиція. Макроекономічна рівновага

Теми рефератів

1. Сучасні особливості зростання у високорозвинених постіндустріальних країнах.
2. Економічне зростання у моделі К.Маркса.
3. Економічне зростання у моделі міжгалузевого балансу В.Леонт'єва.
4. Кейнсіанські моделі економічного розвитку. Модель Харрода. Модель Домара.
5. Макровиробничі функції Кобба–Дугласа і Солоу.

Тема 13. Макроекономічна нестабільність та її форми

Теми рефератів

1. “Довгі хвилі” М. Д. Кондратьєва та їх аналіз.
2. Антиінфляційна політика держави.
3. Концепція природного рівня безробіття.

Тема 14. Грошово-кредитна система

Теми рефератів:

1. Небанківські кредитні заклади та їх роль в організації та діяльності грошового ринку.
2. Незалежність Національних (центральных) банків як умова стабілізації грошової системи.

3. Формування кредитної системи ринкового типу в Україні.
4. Ринок цінних паперів та його структура.

Тема 15. Фіскальна політика держави та рівень добробуту населення

Теми рефератів:

1. Розвиток фінансової системи України у сучасних умовах.
2. Державний бюджет України, його формування і використання.
3. Вплив податкової системи на розвиток економіки.
4. Необхідність і напрями вдосконалення податкової системи України.
5. Позабюджетні спеціальні фонди, їх формування і використання.
6. Державний борг у країнах з розвинутою ринковою і трансформаційною економікою.

Тема 16. Світове господарство. Міжнародні економічні відносини

Теми рефератів

1. Економічні функції держави.
2. Межі державного втручання в ринкове господарство.
3. Особливості державного регулювання економіки України в сучасних умовах.
4. Соціальна нерівність: причини, наслідки, механізм подолання.
5. Соціальне забезпечення в західних країнах.
6. Місце та особливості соціальної політики в кейнсіанській та неокласичній моделях державного регулювання.

3. ПРИКЛАД ЗАВДАНЬ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ

Тема 1: Економічна теорія: зміст і методи економічного аналізу.

1. Представники якого напрямку в економічній науці вважали торгівлю джерелом багатства нації?
 - а - фізіократи;
 - б - меркантилісти;
 - в - кейнсіанці;
 - г - монетаристи.
2. Представниками класичної політекономії є:
 - а - А.Сміт, Д.Рікардо, У. Петті;
 - б - А.Сміт, К. Маркс, Дж. Кейнс;
 - в - П. Самуельсон, М.Фрідмен, Дж. Кейнс;
 - г - П. Самуельсон, К. Маркс, Ф.Хайек.
3. До здобутків якої економічної школи належить теорія додаткової вартості?
 - а - монетаризм;
 - б - марксизм;
 - в - кейнсіанство;
 - г - класична політекономія.

4. Яка з економічних шкіл відстоює необхідність активного державного втручання в економічні процеси?
 - а - неокласична;
 - б - монетаризм;
 - в - кейнсіанство;
 - г - інституціоналізм.
5. Яка з економічних шкіл вважає найважливішим інструментом впливу на макроекономічну ситуацію грошово-кредитне регулювання економіки?
 - а - кейнсіанство;
 - б - інституціоналізм;
 - в - монетаризм;
 - г - меркантилізм.
6. Яке з визначень точніше передає сутність предмета економічної теорії?
 - а - наука про суспільство на різних стадіях розвитку;
 - б - наука про відносини у суспільстві з приводу раціонального використання обмежених ресурсів;
 - в - наука про управління підприємствами для досягнення максимального прибутку;
 - г - наука про вибір ефективної державної політики для вирішення актуальних соціальних проблем.
7. Якщо досліджується економіка як цілісна система, то це аналіз:
 - а - мікроекономічний;
 - б - макроекономічний;
 - в - мезоекономічний;
 - г - правильна відповідь відсутня.
8. Позитивна економічна теорія вивчає:
 - а - «що є»;
 - б - «що має бути»;
 - в - позитивні тенденції економічного розвитку;
 - г - особливості економічного розвитку різних країн світу.
9. Нормативна економічна теорія вивчає:
 - а - «що є»;
 - б - «що має бути»;
 - в – юридичні норми і правила поведінки економічних суб'єктів;
 - г - особливості поведінки різних економічних суб'єктів.
10. Яке з визначень точніше передає сутність індуктивного методу пізнання?
 - а - рух від окремих фактів до загальних висновків;
 - б - висування гіпотез та подальша їх перевірка на фактах;
 - в - попереднє формулювання економічних законів та їх подальша перевірка на фактах;
 - г - правильна відповідь відсутня.

11. Яке з визначень точніше передає сутність дедуктивного методу пізнання?
- а - висування гіпотез та подальша їх перевірка на фактах;
 - б - вимушене спрощення об'єкту, що досліджується для глибокого вивчення його окремих сторін;
 - в - проведення лабораторного експерименту, на підставі якого формулюється певна залежність між економічними явищами;
 - г - правильна відповідь відсутня.
12. Метод аналізу передбачає:
- а - з'єднання частин предмета або явища в ціле, розглядання предмета як єдності;
 - б - розчленування предмета або явища на його складові частини;
 - в - мисленне виділення й узагальнення найбільш істотних особливостей, властивих тій чи іншій групі явищ;
 - г - правильна відповідь відсутня.
13. Метод синтезу передбачає:
- а - розчленування предмета або явища на його складові частини;
 - б - вимушене спрощення об'єкту, що досліджується для глибокого вивчення його окремих сторін;
 - в - з'єднання частин предмета або явища в ціле, розглядання предмета як єдності;
 - г - правильна відповідь відсутня.

4. ПИТАННЯ ДО ІСПИТУ

1. Предмет та структура курсу економічної теорії.
2. Система економічних відносин. Економічні закони і економічні закономірності.
3. Функції економічної теорії, її значення та місце в системі економічних наук.
4. Методи економічних досліджень.
5. Основні економічні течії.
6. Сутність і структура суспільного виробництва.
7. Фактори виробництва.
8. Проблема вибору в економіці. Крива виробничих можливостей.
9. Виробництво та його результати. Індивідуальний, суспільний продукт. Склад останнього.
10. Відтворення та його різновиди.
11. Економічне зростання та його типи.
12. Ефективність виробництва, його показники та значення.
13. Економічний і юридичний зміст власності.
14. Еволюція відносин власності та їх сучасні форми в Україні.
15. Роздержавлення та приватизація: необхідність, зміст, наслідки.
16. Економічна система та її властивості.
17. Різновиди сучасних економічних систем.

- 18.Ринкова економіка і її види.
- 19.Інфраструктура ринку та її розвиток в Україні.
- 20.Конкуренція: сутність, різновиди. Місце досконалої конкуренції в ринковому механізмі.
- 21.Особливості ціноутворення в ринковій економіці.
- 22.Суб'єкти і об'єкти ринку. Види ринків і їх взаємозв'язок.
- 23.Етапи становлення ринкових відносин.
- 24.Характерні риси, переваги, недоліки планово-командної економіки.
- 25.Змішана економіка.
- 26.Товарне виробництво як основа ринкової економіки. Умови виникнення, різновиди.
- 27.Товар та його властивості.
- 28.Теорії вартості товару.
- 29.Гроші та їх функції.
- 30.Попит. Фактори, що впливають на попит. Еластичність попиту.
- 31.Пропозиція та фактори, що на неї впливають. Еластичність пропозиції.
- 32.Взаємодія попиту та пропозиції. Ціна рівноваги.
- 33.Підприємництво. Стан підприємництва в Україні.
- 34.Витрати виробництва та їх види.
- 35.Капітал як фактор виробництва. Основний та оборотний капітал. Амортизація.
- 36.Особливості ринку ресурсів.
- 37.Ринок капіталу. Позичковий відсоток як дохід на капітал. Дисконтування.
- 38.Макроекономіка: предмет та основні проблеми.
- 39.Національна економіка: суть, цілі, структура, фактори розвитку.
- 40.Система національних рахунків.
- 41.ВВП (ВНП) і методи його вимірювання.
- 42.Сукупний попит і його фактори.
- 43.Сукупна пропозиція та її фактори.
- 44.Макроекономічна рівновага та моделі її дослідження.
- 45.Економічний цикл, його фази, типи.
- 46.Інфляція: форми, причини, соціально-економічні наслідки, шляхи подолання.
- 47.Ринок грошей. Грошова маса та її склад.
- 48.Становлення національної грошової одиниці України.
- 49.Кредит та його функції в ринковій економіці.
- 50.Банківська система та її особливості в Україні.
- 51.Фінанси, їх суть і значення в економіці держави. Фінансова політика держави.
- 52.Фінансова система та її структура.
- 53.Економічні функції держави в ринковій економіці, зростання ролі держави в трансформаційній економіці.
- 54.Форми і методи державного регулювання економіки.
- 55.Соціальна політика і необхідність її подальшого реформування в Україні.

56. Кейнсіанська та неоконсервативна моделі державного регулювання економіки.
57. Світове господарство: сутність, етапи розвитку.
58. Сучасні глобальні проблеми людства та напрямки їх вирішення.
59. Необхідність і передумови входження української економіки до світового господарства.
60. Світові економічні організації та їх роль в розвитку світового господарства.
61. Міжнародні інвестиції і кредит.
62. Міжнародна економічна інтеграція та її форми.

5. РЕКОМЕНДОВАНЕ МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

Базова література

1. Воробьев Е. М. Экономическая теория : курс лекций / Е. М. Воробьев. – М. : ЭКСМО, 2008. – 270 с.
2. Економічна теорія. Політекономія. Практикум : навчальний посібник / за ред. В. Д. Базилевича. – 2-ге вид., стер. – К. : Знання, 2013. – 494 с.
3. Економічна теорія. Національна економіка : підручник / за ред. В. М. Тарасевича, В. Я. Швеця, Ю. І. Пилипенко та ін. – К. : Знання, 2012. – 270 с.
4. Макконел К. Р. Экономикс: принципы, проблемы и политика / К. Р. Макконел, С. Л. Брю ; пер. с англ. – М. : ИНФРА-М, 1999. – 974 с.
5. Международная экономика : альманах / [отв. ред. А. П. Киреев, В. Д. Матвеев]. – СПб. : «Экономическая школа» ГУ ВШЭ, 2011. – Т. 7 : Международная экономика. – 289 с.
6. Міжнародна економіка : навчальний посібник / А. П. Румянцев, О. М. Дудченко, О. Є. Лугінін, Л. О. Бетехтіна ; за ред. С. В. Фомішина. – Львів : Новий Світ-2000, 2012. – 445 с.
7. Мочерний С. В. Економічна теорія : посібник для вузів / С. В. Мочерний ; ред. Т. Д. Станішевська. – К. : Академія, 2003. – 654 с.
8. Мэнкью Н. Г. Принципы экономикс / Н. Г. Мэнкью ; пер. с англ. В. Кузина, Ю. Писаренка, И. Ровкаха ; под общ. ред. В. М. Цветаева, Ю. Н. Каптуревского. – 2-е изд., сокр. – СПб. : Питер, 2000. – 496 с.
9. Національна економіка (засади становлення, функціонування, регулювання та розвитку) : навчальний посібник / О. І. Ковтун. – Львів : Новий Світ-2000, 2013. – 169 с.
10. Нуреев Р. М. Курс микроэкономики : учебник для вузов / Р. М. Нуреев. – 2-е изд. – М. : НОРМА, 2000. – 572 с.
11. Петруня Ю. Е. Основы экономической теории : учебное пособие / Ю. Е. Петруня, А. А. Задоя. – 5-е изд. – К. : Знання, 2011. – 359 с.
12. Худокормов А. Г. Экономическая теория: новейшие течения Запада : учебное пособие для вузов / А. Г. Худокормов. – М. : ИНФРА-М, 2012. – 416 с.

13. Экономическая теория : учебное пособие для вузов / Л. Х. Доленко, О. В. Горняк, И. А. Ломачинская ; отв. ред. И. П. Скороход ; предисл. Н. М. Крючкова. – 2-е изд., перераб. и доп. – Х. : Бурун Книга, 2010. – 327 с.

Допоміжна література

1. Аникин А. В. Юность науки. Жизнь и идеи мыслителей-экономистов до Маркса / А. В. Аникин. – 4-е изд. – М. : Политиздат, 1985. – 367 с.
2. Лісовицький В. М. Історія економічних вчень / В. М. Лісовицький. – Х. : Р.И.Ф., 2002. – 320 с.
3. Экономическая энциклопедия. Политическая экономия : в 4 т. / [под ред. М. А. Румянцева]. – М. : Советская энциклопедия, 1980. – Т. 4 : Социология – Я. – 672 с.

Інформаційні ресурси

1. Бизнес [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.business.ua/>. – Заглавие с экрана.
2. Бізнес Інформ [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.business-inform.net/main/>. – Назва з екрану.
3. Вопросы экономики [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.voprecso.ru/>. – Заглавие с экрана.
4. Группа экономистов «Сигма» [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.sigma-econ.ru/>. – Заглавие с экрана.
5. Дело.ua [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://delo.ua/>. – Заглавие с экрана.
6. Економіка розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ed.ksue.edu.ua/ER/UER/index.html>. – Назва з екрану.
7. Економіка України [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.economukraine.com.ua/>. – Назва з екрану.
8. Економічна теорія [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://etet.org.ua/>. – Назва з екрану.
9. Журнал Новой экономической ассоциации [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://journal.econorus.org/>. – Заглавие с экрана.
10. Проблеми економіки [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.problecon.com/main/>. – Назва з екрану.
11. Эксперт Украина [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://www.expert.ua/>. – Заглавие с экрана.